

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 13 januari – 12:00 uur d.d. 14 januari

5.1.2e Directie Communicatie Vragen? Mail naar 5.1.2e @minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Nederlanders besmet met corona 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Huisartsen 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting

- Hoewel media al volop bezig zijn met de MR van vrijdag en de vraag 'gaat dit Kabinet opstappen?' –en wat het effect zal zijn van het opstappen van Lodewijk Asscher op de afhandeling van de toeslagenaffaire, wordt ook gereflecteerd op het coronadebat van gisteren. Politiek-commentatoren vonden het een 'minder fel' debat dan een week eerder. Het ging vooral om de avondklok. Media zijn het er niet over eens of die er gaat komen, ondanks de 'smeekbedes' van premier Rutte. Het beeld dat blijft hangen, is dat er vooral naarstig wordt gezocht naar andere aanvullende maatregelen, zoals het vliegverkeer vanuit het VK, of betere naleving van de maatregelen. Volgens Joost Vullings 'gelooft Rutte [echter] niet meer in betere naleving van de maatregelen'.
- Media betrekken in hun berichten veelal andere landen waar een avondklok is ingevoerd. Uit verslagen uit België overheerst weliswaar een beeld dat er 'best draagvlak' is voor de maatregelen, maar tegelijkertijd twijfel over de effectiviteit van aan avondklok, of in ieder geval de onmogelijkheid die effectiviteit aan te tonen aangezien tegelijkertijd ook andere maatregelen zijn ingevoerd.
- Ook op social media veel aandacht voor de avondklok. Veel mensen twijfelen aan de effectiviteit ervan omdat een avondklok niet te handhaven zou zijn. Ook zou groepsvorming onder jongeren zich verplaatsen naar een eerder tijdstip waardoor de maatregel alsnog 'niets gaat uitmaken'. Tot slot pleiten mensen ervoor om eerst andere maatregelen te treffen, zoals het sluiten van Schiphol, of het beperken van vliegverkeer vanuit het Verenigd Koninkrijk.
- Uit een peiling van EenVandaag blijkt dat 52% voorstander is van een avondklok vanaf 22:00 uur. 38% zou daar tegen zijn. Veel voorstanders denken dat deze maatregel nodig is omdat het aantal besmettingen onvoldoende daalt en het zou ervoor kunnen zorgen dat vooral jongeren 's avonds minder bijeen komen en dat ze minder huisfeestjes houden. Tegenstanders denken dat het mensen er niet van weerhoudt toch de straat op te gaan. Voor een vroegere avondklok (20:00 uur) lijkt minder draagvlak: 42% is voor en 47% is tegen.
- De foutieve claim van de LHV dat minister De Jonge 'afspraken heeft geschonden' over het vaccineren van huisartsen, krijgt bij Op1 navolging. Enkele huisartsen uiten kritiek op De Jonge dat ze uitgesloten zijn van vaccinatie. Ze zijn boos en noemen het 'schofferend' dat het 'advies van de Gezondheidsraad niet is opgevolgd', terwijl zij de 'poortwachters van het ziekenhuis' zijn.
- Lansingerland-burgemeester Pieter van de Stad heeft laten weten dat meer dan 11.000 inwoners van de gemeente al een afspraak hebben gemaakt voor een coronatest n.a.v. de massale test-oproep.

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)
Slachtoffers

- De **Britse mutatie** is voor het eerst opgedoken in de regio Haaglanden, waaronder Den Haag, Zoetermeer, Delft en Westland vallen. Waar en bij wie de mutant is vastgesteld, wil GGD Haaglanden niet zeggen, ook niet of er massaal getest gaat worden zoals in Lansingerland.
- Bij 25 **Drentse** verzorghuizen en woonzorgcentra zijn corona-uitbraken. De nood is zo hoog dat vanaf vandaag Defensie helpt bij woonzorgcentrum Weidesteyn in Hoogeveen, maakte veiligheidsregio Drenthe bekend. Hans Kox van de GGD: "De druk op de zorg in Drenthe heeft een kritiek niveau bereikt. We zien in veel verpleeg- en verzorgingstehuizen en woonzorgcentra het aantal besmettingen onder zowel bewoners als personeel nog steeds snel oplopen."
- China** heeft zijn eerste coronadode gemeld sinds acht maanden. Het land maakt zich zorgen over de stijging van het aantal coronabesmettingen. Gisteren werden 115 gevallen geconstateerd, het hoogste aantal in vijf maanden.

Oorzaken

- WHO-vertegenwoordigers** wijten de besmettingstoename in het VK en Ierland aan de feestdagen; ze zouden elkaar te veel hebben opgezocht. Paul Ryan, Ierse WHO-expert "Nieuwe virusvarianten zijn niet de drijvende kracht geweest."

Informatiebehoefte
Welke informatie vragen leven er bij getroffen?

- Op de social mediakanalen van minister De Jonge vragen mensen zich af hoe het zit met de hond uitlaten mocht er vanaf 20:00 uur een avondklok komen?
- Op media wordt de vraag gesteld of een avondklok ook geldt op Schiphol.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- Volgens **Frans** media wordt vanavond bekendgemaakt dat in het hele land vanaf 18.00 uur een avondklok in zal gaan. De avondklok is van 18 uur tot 06:00 uur

- Zelfstandige klinieken krijgen van de zorgverzekeraars compensatie als ze hun personeel uitleenen aan gewone ziekenhuizen om die tijdens de coronacrisis enigszins te ontlasten. Ze moeten dan hun eigen aanbod immers afschalen. De koepelorganisatie **Zorgverzekeraars Nederland (ZN)** en **Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN)** hebben daarvoor afspraken gemaakt.
- **BBQ-restaurant De Kiet** in Eindhoven kondigde gisteren ondanks de lockdown a.s. zondag weer opnieuw open te gaan na afgelopen zondag ook al open te zijn geweest. Een woordvoerder van Eindhoven zegt dat het restaurant dan een sluiting riskeert: "Dit gaan we niet tolereren en we zullen hierop ook gaan handhaven". Volgens de eigenaren wordt de 'collectieve intelligentie' van Nederlanders beledigd met de huidige maatregelen: "Onze stem moet gehoord worden."
- Het internationale onderzoeksteam van de **WHO** met onder meer viroloog Marion Koopmans, dat onderzoek gaat doen naar de herkomst van het coronavirus is donderdag in de Chinese stad Wuhan aangekomen.
- Volgens **KNO-artsen** kan reuktherapie helpen als 'fysiotherapie voor de neus'. Volgens de patiëntenvereniging reuksmaakstoornis ervaart 68% van de therapiegebruikers een verbetering van de reukzin. Desondanks durft KNO-arts Dick Kooper van het Reinier de Graaf ziekenhuis dat bij corona nog niet te onderschrijven: "We weten nog te weinig".
- Uit een enquête van de **Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid** onder 380 arbeidsmigranten blijkt dat één op de vijf geen anderhalve meter afstand kan houden op de werkvloer en loopt extra besmettingsgevaar. In de distributiecentra, groothandels en pakkeetsorteercentra geldt dit zelfs voor de helft van de werknemers.
- Een **intensivist van het LUMC** zegt in het FD wanneer de Britse mutatie in Nederland zou toeslaan dat de marge van 400 bedden die er nu op de ic's is binnen een paar dagen weg zou zijn.
- De **Wereldgezondheidsorganisatie** meldt dat de Britse mutatie in zeker 50 landen en territoria is vastgesteld en de Zuid-Afrikaanse mutatie op 20 plaatsen.

Vaccinontwikkelingen

- De **Amerikaanse farmaceut Johnson & Johnson (J&J)** verwacht dat zijn coronavaccin in maart beschikbaar zal zijn. Nog deze maand, of uiterlijk begin februari, denkt het bedrijf gegevens over de efficiëntie te kunnen delen. Dat zei het hoofd van de wetenschapsdivisie, Paul Stoffels, tegen persbureau Reuters.
- De **Europese Commissie** denkt volgende maand al te kunnen beslissen over het Johnson & Johnson-vaccin. Eurocommissaris Stella Kyriakides noemde 4 februari als dag waarop J&J een aanvraag zou kunnen indienen.
- **Persbureau Reuters** meldt op basis van een EU-functionaris die betrokken is bij onderhandelingen met farmaceuten dat de eerste doses van het coronavaccin van Janssen uit Leiden in april beschikbaar zijn in de EU.
- **Nederlandse huisartsen** hebben de afgelopen dagen op hun privé- of praktijkadres een brief ontvangen van actiegroep Viruswaarheid met daarin beweringen over coronavaccins, meldt de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). Volgens de LHV zeggen huisartsen het onprettig te vinden zulke brieven te krijgen. De meeste dokters geven aan de brief te laten voor wat die is en hier verder geen actie op te ondernemen, aldus de vereniging.
- Vrijwel alle **Nederlandse longartsen** hebben zich inmiddels laten vaccineren tegen het coronavirus, of zijn bereid dit binnenkort te laten doen. Van de artsen die meededen aan een enquête van de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVLT) heeft 82 procent de eerste prik al gekregen. Nog eens 17 procent is nog niet gevaccineerd, maar daar "zeer toe bereid".
- **Unilever** gaat mogelijk coronavaccins aanschaffen voor mensen in arme landen. Topman Alan Jope zegt dat het bedrijf benaderd is door ontwikkelingslanden waar de publieke middelen niet zo toereikend zijn.
- De **Vlaamse regering** start een campagne waarin het de stand van het aantal vaccinaties gaat bijhouden in een onlineteller. De teller stond gisteren op 34.500.
- Een wilsonbekwame 84-jarige vrouw uit **Spanje** is door een rechter verplicht een coronavaccinatie te krijgen terwijl haar dochter had gepleit te wachten vanwege mogelijke risico's. Het bejaardentehuis waar de vrouw woont, wilde haar wel vaccineren. De rechtbank achtte de risico's van Covid-19 op oudere leeftijd hoger dan de mogelijke vaccinatie-risico's.

Welke geruchten worden genoemd?

- **Amsterdam UMC-viroloog en OMT-lid Menno de Jong** denkt dat de maatregelen nog tot en met de zomer zullen aanhouden en dat maatregelen wel steeds lichter worden naarmate er meer gevaccineerd wordt, met name de kwetsbare bevolking. De Britse variant van het virus zou volgens hem nog niet als pandemie binnen de pandemie moeten worden bestempeld, maar Nederland neemt totdat duidelijk is waarom het virus zo besmettelijk is geen risico's.
- **NOS** deelt een document opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding en Veiligheid voor de vergadering in het Catshuis op 13 december hoe een mogelijke avondklok eruit zou kunnen zien. Het 'discussiestuk' met label 'departementaal vertrouwelijk' staat op de website van de Rijksoverheid, zo schrijft de NOS, en geeft het document inzicht in hoe de avondklok eruit zou kunnen zien.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

- **Lansingerland-burgemeester Pieter van de Stad** heeft aan RTV Lansingerland laten weten dat meer dan 11.000 inwoners van de gemeente al een afspraak hebben gemaakt voor een coronatest n.a.v. de massale oproep.

Betekenisgeving

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

- De vakbond **Vereniging Nederlands Cabinepersoneel (VNC)** maakt zich grote zorgen over het blijven doorliggen op het VK en wil hierover snel overleggen met KLM. Zo willen ze meer duidelijk over hoe KLM het personeel tegen de Britse mutatie denkt te beschermen, zowel aan boord maar ook nog op eventuele nachtstops.
- **Directeur van Dokters van de Wereld, Jasper Kuijpers, en Gianni da Costa** die zich al jarenlang als vrijwilliger voor ongedocumenteerde gezinnen inzet, maken zich ernstig zorgen om deze kwetsbare groep in Amsterdam: "We hebben bij het testen al gezien dat ongedocumenteerden soms worden weggestuurd omdat ze geen BSN hadden". Da Costa deelt die zorg: "Ook zijn ze de taal niet machtig en vermijden ze het nu al om de GGD te bellen voor een test, omdat ze het gevoel hebben niet te worden begrepen en gehoord." Zij vinden dat de oproep voor testen en vaccineren in meerdere talen beschikbaar moet zijn. Daarnaast pleit Dokters van de Wereld ervoor dat de tijdelijke maatregel om alle daklozen, dus ook ongedocumenteerden, recht te geven op noodopvang moet worden verlengd.
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge komen veel berichten voorbij over het vliegverkeer vanuit Engeland; mensen begrijpen niet waarom dit mogelijk blijft en vinden op z'n minst dat hier een intensiever testbeleid nodig is.
- **Viroloog Bert Niesters** denkt dat het nog mogelijk is om de Britse mutatie een halt toe te roepen: "Je kunt een stuk strenger zijn qua vliegverkeer. Ik lees dat er gewoon vluchten naar London gaan, waar tot de kerst alles nog open was en waar het nu een drama is. Dat snap ik niet. Waarom zou je daar nu heen willen?" Ook wijst hij op andere maatregelen: "Reisbeperkingen in eigen land zijn ook een optie om de curve af te vlakken. Bijvoorbeeld dat mensen niet meer dan vijftien kilometer van huis mogen. Maarja, dan is het wel een heel verschil of je in Drenthe of in Amsterdam woont. In Amsterdam kun je binnen die vijftien kilometer alsnog met heel veel verschillende mensen in contact komen. Thuis vinden veel besmettingen plaats, dus je zou het maximum aantal bezoekers kunnen terugbrengen van twee naar een."

Kamerdebat / avondklok

- De headlines zoomen vooral in op de avondklok. Media zijn het er niet over eens of die avondklok er gaat komen of niet., ondanks de (door media veel genoemde) 'smeekbede' van Rutte. **AD** kopt: 'Kamer voelt niets voor avondklok'. **Telegraaf** is wat voorzichtiger en kopt op de voorpagina: 'avondklok hangt boven de markt'. Volgens de krant maakt de premier 'de geesten rijp' in de Tweede Kamer voor aanvullende maatregelen, waaronder een avondklok. Telegraaf schrijft dat hoewel er juridisch geen belemmering is een avondklok in te voeren, ook zonder instemming van de Kamer, het kabinet toch 'parlementaire goedkeuring' wil voordat het naar dit 'paardenmiddel' grijpt. **NRC** concludeert in haar hoofdcommentaar dat het tevoren inventariseren van de effecten van een avondklok door het OMT duidt op 'zorgvuldig beleid, mikt op draagvlak, toont besef van de zwaarte van de maatregel en respect voor de wetenschap. Het laat iedereen ook alvast wennen aan het idee'. Tegelijkertijd roept het bij NRC de vraag op of de adviesaanvraag niet voor de bühne is, aangezien de maatregel vorig jaar november al besproken is. "Dan wordt zo'n adviesaanvraag dus gebruikt als Seelenmassage. En neemt het kabinet een risico door iets te laten wat het nu al kan doen." En toch: zo bezien doet het kabinet nu precies wat het behoort te doen, meent de krant. "Maar na het spoedadvies moet de uitkomst ook één avondklok kunnen zijn. Dat zou voor velen een opluchting zijn."
- Politiek-commentatoren duiden het debat van gisteren alsook de avondklok. **Wilma Borgman** noemt bij Met het Oog op Morgen de toon van het debat 'een stuk vriendelijker' dan de vorige keer. De grote vraag vandaag voor haar wat er nog bedacht kan worden aan maatregelen die er nu nog niet zijn. "In de Tweede Kamer zien ze een avondklok eigenlijk niet zitten. Eigenlijk vinden alleen CDA en VVD dat zo'n avondklok het proberen waard is. Maar een grote meerderheid in de Kamer, waaronder CU en D66, vinden het wel een hele botte maatregel. Het klonk als een smeekbede van de premier en de Kamer liet zich overtuigen. Een motie kwam er niet. Althans, die kwam er vanavond niet. Dus komt er nu toch een spoedadvies van het OMT over die avondklok."
- Ook **Joost Vullings** zag een 'minder fel' debat dan vorige week. "Vorige week ging het natuurlijk heel erg over dat vaccineren, terecht. (...) Nu was er nog steeds kritiek op het vaccinatiebeleid, maar het is wel op gang gekomen. Maar een groot deel van de oppositie zei van: er mag nog wel wat extra gas gegeven worden." En het ging ook over wat we gaan doen tegen de Britse variant. "En dan kom je bij het woord 'avondklok'". Volgens Vullings werd er in het debat gesuggereerd dat je met een avondklok wat kan doen voor de lagere scholen. Over betere naleving van de huidige maatregelen gelooft Rutte niet meer in, denkt Vullings.
- Volgens **Arjan Noorlander** wil 'niemand' het eigenlijk over die avondklok hebben. "Eind vorig jaar werd er zelfs een motie aangenomen door de meerderheid van de Kamer die tegen het kabinet zei: wij willen geen avondklok. Maar nu ligt die toch weer heel nadrukkelijk op tafel. Gisteren daar neergelegd door het kabinet omdat we toch rekening moeten houden met het ergste. En dus merkte je ook veel ongemak daarover in de Tweede Kamer. Men ziet dat eigenlijk niet zitten. Maar zo, voelde je ook wel in het debat, er is nou eenmaal toch heel breed een angst voor die Engelse variant."
- Verschillende burgemeesters laten zich uit over de mogelijkheid van een avondklok. Volgens **waarnemend burgemeester Emile Roemer van Alkmaar** is er nog geen draagvlak voor een avondklok, "tenzij de Britse variant voet aan de grond krijgt". Ook **burgemeester Sharon Dijksma van Utrecht** is kritisch. Ze ziet in een avondklok 'een allerlaatste redmiddel'. De **burgemeesters van Rotterdam en Dordrecht** (resp. Aboutaleb en Kolf) geven aan 'wel begrip' te hebben voor een avondklok. **Hubert Bruls** herhaalt op Radio 1 zijn standpunt over een avondklok en zegt 'niet principieel tegen' een avondklok te zijn, maar twijfelt of de maatregel wel gaat helpen tegen het virus. Hij wil 'overtuigend bewijs' zien van het effect van een avondklok.
- Voorzitter van de **Nederlandse Politiebond Jan Struijs** zegt 'niet direct te staan springen' om een avondklok. Hij twijfelt vooral of er voldoende draagvlak is en of een avondklok te handhaven valt.

- Op de corporate social mediakanalen van VWS komt kritiek voorbij als: "Zolang er nog elke dag 20 vluchten uit het VK aankomen en de kerken elke zondag vol zitten in de biblebelt, wil ik het woord #avondklok niet meer horen."
- Op de social mediakanalen van minister De Jonge speculeren mensen nog over de tijden; als dit vanaf 20.00 uur zou zijn benadrukken mensen dat ze hierdoor juist niet meer op een rustig moment naar de supermarkt kunnen en vanaf 22.00 uur begrijpen mensen het hele effect weer niet; "Hoeveel contacten beperk je nou echt met die regel? Gaan mensen elkaar niet alsnog gewoon opzoeken?"
- Veel kritiek op social media heeft te maken met handhaving. Mensen vinden een avondklok 'naïef' omdat er onvoldoende (politie)capaciteit is om op toe te zien. Ook zou het groepsvorming van jongeren verplaatsen naar eerder op de avond. Tot slot de verwijzing naar Schiphol: "waarom een avondklok als er dagelijks gewoon vluchten uit Engeland komen?" Ook een vraag of de avondklok ook op Schiphol gaat gelden.

Vaccinatiestrategie

- De **gezondheidsinspectie** is tevreden over hoe de ziekenhuizen hun medewerkers in de acute zorg hebben gevaccineerd. "Na meerdere bezoeken concludeert de inspectie dat deze vaccinaties zorgvuldig en veilig zijn verlopen", aldus de IGJ. Wel zagen de inspecteur dat één van de bezochte ziekenhuizen uit één ampul niet zes maar zeven prikken haalde. De inspectie heeft LNAZ hierover geïnformeerd met het verzoek dit te delen met de ziekenhuizen.
- De **Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland** is tevreden over de gekozen vaccinatiestrategie die woensdagnacht in een brief aan de Kamer bekendgemaakt is. Een VGN-woordvoerder zegt: "We hebben hier een positief gevoel over. We hebben nu een helder perspectief gekregen voor al onze medewerkers in de gehandicaptenzorg. Dat is heel fijn."
- Verloskundigen en arts-assistenten van het **Meander Medisch Centrum in Amersfoort** zijn boos omdat zij niet en hun managers wél gevaccineerd zijn; een deel van het personeel heeft een brief gestuurd naar de raad van bestuur. De gevaccineerde leidinggevenden hebben geen contact met patiënten. "Ze kunnen op de werkvloer altijd anderhalve meter afstand houden en werken vaak thuis", aldus een bron. Een woordvoerder van het ziekenhuis zegt in een reactie dat het goed te verdedigen is dat manager ook zijn ingeënt omdat "ook zij dagelijks rondlopen op de afdeling en 24/7 werken. Als zij omvallen, raakt dat óók de continuïteit van de zorg. De hele organisatie eromheen is ook essentieel."
- **Huisarts Marieke Verlaan** zegt in Op1 boos te zijn dat de belofte van minister De Jonge om de acute zorg met voorrang te vaccineren niet volbracht is, terwijl ze dagelijks bij heel kwetsbare mensen over de vloer komt en ze daarmee een risico bij de mensen thuisbrengt die je niet op je geweten wil hebben. Zij vindt de huisartsen een essentieel onderdeel van de acute zorg; wij zijn de poortwachters richting het ziekenhuis en het merendeel van de coronapatiënten komt niet in het ziekenhuis, maar wordt door ons thuisgehouden en die zien wij onder heel andere omstandigheden dan in het ziekenhuis. Wij komen bij mensen thuis en trekken ons pak aan op straat; het is veel minder gecontroleerd. Het risico wat je daarmee loopt is vele malen groter. **Huisarts Toosje Valkenburg** noemt het bijna 'schopperend', omdat de Gezondheidsraad om advies gevraagd is maar uiteindelijk toch anders wordt gedaan, omdat onder grote mediadruk de 'favoriete ziekenhuisdokter's' van Nederland hebben gezegd "we willen eerder worden gevaccineerd". Op dat moment werden we wel even genoemd, maar de bottomline is nu dat wij in pak bij mensen thuis staan en als je iemand wil laten ophalen door de ambulance wordt vanaf dat moment gevaccineerd en de huisartsen niet. De presentator concludeert: "de sterkste in de natuur overleven?" waarop zij het de medische hiërarchie noemt, maar dan maatschappelijk vertaalt.
- Op zowel de corporate social mediakanalen van VWS als de social mediakanalen van minister De Jonge voelen de huisartsen zich niet gezien en willen zij met hun belangrijke en risicovolle beroep ook eerder een vaccin: "Ik ben huisarts. Mede frontlinie, afvoerputje en vangnet van de zorg. Maar volgens VWS niet van belang om snel gevaccineerd te worden. De mensen die voor onze COVID-patiënten zorgen die wij zien, insturen en begeleiden wel. Bijzonder schandalig. @LHVhuisartsen @MinVWS @MinPres."

Testbeleid

- **Viroloog Bert Niesters** zegt in de Telegraaf blij te zijn met de opmerking van het ministerie van VWS bewust specifiek te willen testen zoals in Lansingerland: "Bij uitgebreider testen kun je beter specifieke groepen intensiever testen dan iedereen maar één keer per maand, dan krijg je een beter beeld. Want een test is slechts een momentopname en geeft valse hoop. Wie vandaag negatief is, kan morgen alweer positief zijn. Je kunt misschien ook iedereen die nog niet gevaccineerd is elke week testen. Dat zijn sowieso de mensen onder de 18. En ook het extra testen van jongeren kan slim zijn, omdat zij het virus vooral spreiden." **Viroloog Ab Osterhaus** benadrukt wel dat extra testen op zich niet helpt: "Het moet bij een positieve uitslag altijd gepaard gaan met quarantaine en een volledig B&C-onderzoek. En dat laatste is in ons land nog niet op peil."
- **Topmodel Doutzen Kroes** is verbolgen over het testen van kinderen vanaf 2 jaar oud bij de grootschalige testen in de gemeente Lansingerland. Na zo'n test krijgen kinderen een dapperheidsdiploma. Kroes noemt het 'diep triest' en 'propaganda'. "Blijf af van onze kinderen!!!!", reageert ze op social media.
- Een nationaal testweekend waarin elke Nederlander kan worden getest op corona is een serieuze optie, in afwachting van de verwachte effecten van de vaccinaties op de iets langere termijn. Dat zeggen meerdere partijen tegen BNR. Met de serieuze dreiging van een avondklok en 'alle mitsen en maren' rond de vaccinaties kan een massale testcampagne bijdragen aan de bestrijding van het coronavirus, zeggen onder meer leden van het RedTeam en het OMT, politici en gezondheidseconomen. **Gezondheidseconoom Xander Koolman** van de VU vindt een massale bevolkingstest een reële optie, die dan wel aan de Nederlandse bevolking moet worden gepresenteerd als een serieus alternatief voor - of desnoods als aanvulling op - een avondklok of bezoekverbod. Koolman denkt ook dat veel mensen graag bereid zijn om

zicht te laten testen, samen met de rest van Nederland, om het land even wat lucht te geven. **Bert Mulder**, arts-microbioloog en lid van het RedTeam, vindt het een heel goed idee dat er eindelijk aandacht komt voor het grootschalig testen van hele populaties om het aantal besmettingen heel snel en efficiënt terug te dringen, zonder dat je extra lockdownmaatregelen, zoals een avondklok hoeft in te zetten. Maar alles in één weekend is volgens hem mogelijk te ambitieus. "Je kunt zwaar aangedane regio's testen en bij goede resultaten de rest erachteraan." Arts-microbioloog, **Marc Bonten**, is juist geen groot fan van dit soort bevolkingstests, onder meer omdat er te veel valse uitslagen tussen de tests zitten door het asymptomatisch testen.

- Uit onderzoek van **3Vraag**, onderdeel van het **EenVandaag-Opiniepanel**, i.s.m. **NPO 3FM** onder zo'n 2.000 concert en festivalgangers blijkt dat het merendeel van de mensen tussen de 16 en 35 jaar onder meer bereid is een sneltest te doen, contactgegevens te delen met organisatoren, lichaamstemperatuur op te meten, vooraf te testen of een vaccinatiebewijs te tonen om evenementen te bezoeken. Over een meezingverbod zijn zeven op de tien ondervraagden niet bereid daaraan mee te willen werken. De mening over regels die tijdens een evenementen zouden kunnen gelden verschilt. Bij concerten zijn de ondervraagden eerder bereid in te leveren op de beleving dan bij festivals. Een mondkapje tijdens het rondlopen vindt bijvoorbeeld 69 procent prima bij een concert, ten opzichte van iets minder dan de helft bij een festival. Ook het afstand houden en vaste zit- of stapplaatsen zijn regels die bezoekers van evenementen een stuk minder erg vinden dan tijdens een concert.

Verlengde lockdown

- **Peter Rottier**, emeritus hoogleraar virologie en virusziekten aan de Universiteit Utrecht, zegt: "We moeten echt terug naar de manier waarop we ons tijdens de eerste golf gedroegen."
- **Peter van der Voort**, hoofd intensive care bij UMC in Groningen, ziet dat mensen elkaar opzoeken: "Ze mogen twee mensen per dag ontvangen, en doen dat ook. Maar als je dat zeven keer per week doet, zie je bij elkaar heel veel mensen." Hij voegt toe: "Vanuit epidemiologisch opzicht is er alle aanleiding om nu al hard op de rem te trappen, en om de regels veel strenger te handhaven. Maar ze (de regering) lopen op eieren. Het maatschappelijk draagvlak ontbreekt." Over dat het virus de laatste weken op zijn retour lijkt en het verleidelijk is om te denken dat we nu extra tijd hebben tot het instellen van een mogelijke avondklok zegt hij: "Dat is het verraderlijke. De cijfers zullen nu nog wel even blijven dalen. In feite gaan er nu twee virussen rond, het oude en het nieuwe. Het oude overheerst nog en wordt kleiner. Maar onder de radar is de nieuwe variant, die nu nog heel klein is, aan het groeien. Op een bepaald moment ontstaat van onderuit een nieuwe golf, veel groter dan de golven die we kennen."
- Op de corporate social mediakanalen van VWS is er (opnieuw) negativiteit over de maatregelen, onbegrip over het wel open zijn van kerken en vliegvelden, terwijl er wordt afgeraden te vliegen en is er angst voor de Britse mutatie.
- **Ben van Olfen**, voorzitter van de Belangenvereniging Amateurveetbalverenigingen (BAV) waarbij zo'n 1.600 clubs zijn aangesloten, zegt dat de clubs het financieel misschien nog wel redden. Maar het steeds moeilijker wordt om binding te houden met leden. Het probleem zit bij de senioren die slechts in groepjes van maximaal twee mogen trainen. Je hoort regelmatig: "Ik ben nu vrij op zaterdag of zondag, dat bevalt eigenlijk best goed."

Context

- Media stellen na de bekendmaking van het terugtreden als **PvdA-lijsttrekker Lodewijk Asscher** dat dit 'van invloed is op de verhoudingen in het kabinet op het gebied van de toeslagenaffaire en dus ook op de manier waarop een eventueel demissionair kabinet de coronacrisis zou moeten gaan leiden. Het 'politieke speelveld is flink opgeschud'.

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

Opiniepeilingen

- Uit onderzoek van **EenVandaag** onder ruim 15.000 mensen zou 52% het een goed plan vinden als er een avondklok komt die om 22:00 uur ingaat en 38% zou daar tegen zijn. Veel voorstanders denken dat deze maatregel nodig is omdat het aantal besmettingen onvoldoende daalt en het zou ervoor kunnen zorgen dat vooral jongeren 's avonds minder bijeen komen en dat ze minder huisfeestjes houden. Tegenstanders denken dat het mensen er niet van weerhoudt toch de straat op te gaan: "De mensen die zich nu niet aan de maatregelen houden, laten zich ook niet tegenhouden door een avondklok. Of ze zoeken elkaar dan wel voor die tijd op en feesten de nacht door", schrijft iemand. Ook is men bang dat er te weinig mankracht is voor handhaving of ze willen zelf graag 's avonds de straat op om bijv. te wandelen of rustig boodschappen te doen. Over een avondklok vanaf 20.00 uur zijn de meningen verdeeld: 42% is voor en 47% is tegen. Voorstanders hopen dat het help om ook besmettingen thuis tegen te gaan, omdat het dan lastiger wordt om etentjes te organiseren. Tegenstanders geven aan dat het ze persoonlijk zal raken: "Begin van de avond maken wij graag een wandeling en we zitten al de hele tijd binnen om thuis te werken, dus daarom pas vanaf 22:00 uur". Over een avondklok vanaf 20:00 uur wordt uit verschillende leeftijdscategorieën anders gedacht: onder de 55 jaar zijn hier vaker tegen en boven de 55 jaar zijn vooral voor.
- Op basis van onderzoek onder ruim 2.200 leden van het eigen panel van **Hart van Nederland** blijkt dat 88% wil dat de grens met het VK wordt gesloten om verdere verspreiding van de nieuwe variant in te dammen. Alle vluchten vanuit het VK en al het passagiersvervoer via veerboot / trein moet volgens deze meerderheid worden stilgelegd. Alleen transport zou een uitzondering verdienen.
- Aan de 'Stelling van de dag' van de **Telegraaf** deden 10.110 deelnemers mee en 54% daarvan vindt een strengere lockdown nodig, 43% is het daarmee oneens en 3% weet het niet. Over de vraag 'Ziet u licht aan het einde van de tunnel sinds de start van de vaccinaties' antwoordt 36% ja, 54% nee en 10% weet het niet.